

*Қарақалпақстан Республикасы
Мәлімлеме – кітапхана орайы
Мағлыұмат – библиография хызметі*

«Инсанийлық пазыйлетлерин
жоқары орынға қойған шайыр»

*Әбилқасым Өтепбергенов 70 жаста
(Әдебиятлардың усыныұ дизими)*

Нөкис - 2021

К И Р И С И Ы

Қарақалпақ әдебиятына өзінің әжайып дәретпелери менен үлес қосып киятырған талантлы шайыр, жазыўшы хәм публицист Әбилқасым Өтепбергенов Әбилқасым Өтепбергенов усы жылы 70 жасқа толады. Бул сәне республикамыз бойлап кең түрде белгиленбекте. Бизиң Мәлимлеме - китапхана орайымызда да бул сәнеге арнап ушырасыў кешелери өткизилип, китап көргизбедери, қолланбалар исленип қойылған. Ал Мағлыўмат библиография хызмети тәрәпинен болса шайырдың өмири хәм дәретиўшилигине тийисли әдебиятлардың усыныў дизими дүзилмекте.

Бул усыныў дизим 3 бөлимнен ибарат:

1. Әбилқасым Өтепбергеновтың өмири хәм дәретиўшилиқ хызмети.
2. Әбилқасым Өтепбергеновтың шығармалары.
3. Әбилқасым Өтепбергенов хәм оның шығармалары ҳаққында.

Әбилқасым Өтепбергеновтың өмири хәм дәретиўшилиқ хызмети

Шайыр, жазыўшы хәм публицист Әбилқасым Өтепбергенов 1951 – жылы 5 – майда Түркменстан Республикасының Гөне Үргениш қаласында туўылған. Ол орта мектепти питкергеннен соң 1968 – жылы Қарақалпақ мәмлекетлик

пединститутының тәбияттануы факультетине оқыўға киреди. Соң аўылхожалық жумысларында ислейди.

Ол 1976 – жылдан баслап «Жас ленинши», «Еркин Қарақалпақстан» газеталарында, «Әмиўдәрья» журналының бас редакторы ўазыйпасын атқарады. Кейин Қарақалпақстан Республикасы Телерадиокомпаниясының телевидение бойынша бас редактордың орынбасары болып иследи.

Әбилқасым Өтепбергеновтың «Тамшылар» (1982), «Булақлар» (1990), «Дүнья бир әжайып жайдур» (1993), «Дозақ ишинде» (1993), «Ашылмаған сыр сандығы мендедур» (1994), «Егер кеўлимди хош етсе...» (1996), «Аллаңды умытпа» (1997), «Аллада есап бар» (2007), «Эй инсан!» (2007), «Күн шығыс мухамлары» (2007), «Сәлмен ийшан дөхмет қурбаны» (2007), Кимге кеңдур, кимге тардур бул дүнья (2008), «Халықтан данаман деп ойлама» (2009) атамасындағы қосықлар хәм «Ойнама, бала» (1984) гүрриңлер, «Дозақ ишинде» (1993) романы, Таңламалы шығармаларының I ден VI – томлары (2010,2011, 2012,2015), Алланың расулы (Хамсаның төртинши китабы) (2018) шығармалары жарық көрди.

Әбилқасым Өтепбергенов түркмен жазыўшысы Б. Сейтаковтың «Қыз салығы» романын, түркмен шайыры А. Мамедовтың «Кеўлимниң шайыр айнасы» атамасындағы қосықлар топламын қарақалпақ тилине аўдарды. Ол 1994 - жылы Қарақалпақстан Республикасына мийнети сиңген мәденият хызметкери, 1997 – жылы «Шухрат» медалы менен сыйлықланған. 1993 – жылдан Жазыўшылар аўқамының ағзасы.

**Әбилқасым Өтепбергенов хәм
оның шығармалары ҳаққында.**

Аймурзаев Жолмурза. Таўдан аққан булақтай...: [Журналист, шайыр Әбилқасым Өтепбергенов хәм артист Бийбираба Өтепбергеовалар ҳаққында] / Жолмурза Аймурзаев // Еркин Қарақалпақстан. – 1992. – 26 дек.

Бадирова Р. Инсанийлық пазыйлетлерди жоқары орынға қойған шайыр // Қарақалпақстан жаслары. – 2012. – 25 окт.

Байниязов Қырықбай. Алланы умытпайық: [Ә. Өтепбергеновтың “Аллаңды умытпа” шығармасы ҳаққында] / Қырықбай Байниязов // Әмиўдәрья. – 1997. - № 1 – 2. – Б. 104 – 108.

Жиемурагов Түркменбай. Шайыр қосықларындағы философиялық көзқараслар: [шайыр Әбилқасым Өтепбергенов ҳаққында] / Түркменбай Жиемурагов // Қарақалпақстан жаслары. – 1996. – 22 февр.

Қурамбаев Кәримбай. Жақын өтмиштиң қара дақларын әшкаралаўшы роман: [жазыўшы Ә. Өтепбергеновтың “Дозақ ишинде” атлы романы ҳаққында] / Кәримбай Қурамбаев // Еркин Қарақалпақстан. – 1993. – 9 окт.

Қурамбаев Кәримбай. Жақсылыққа қуштар, иллетлерге төзимсиз шайыр / Кәримбай Қурамбаев // Әмиўдәрья. – 2011. - №5. – Б. 74 - 77.

Қурамбаев Кәрімбай . Руұхый пәкликке үндеуши дәстан: [Ә.
Өтепбергеновтың “Аллаңды умытпа” дәстаны хаққында] / Кәрімбай Қурамбаев //
Әмиўдәрья. – 1996. - № 1 – 2. – Б. 42 – 43.

Мақсетов Қабыл. Әбилқасым Өтепбергеновтың “Аллаңды умытпа” дәстаны
хаққында / Қабыл Мақсетов// Әмиўдәрья. – 1996. - № 1 – 2. – Б. 41.

Әбилқасым Өтепбергеновтың шығармалары

Өтепбергенов, Әбилқасым. Аллада есап бар... (Екинши дәстан) / Әбилқасым
Өтепбергенов. – Нөкис: Билим, 2007. – 128 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Алланың расулы: Хамсаның төртинши китабы. /
Әбилқасым Өтепбергенов; пикир билдириўшилер: К. Қурамбаев, Б. Ерназаров. –
Нөкис: Qaraqalpaqstan, 2018. – 172 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Аллаңды умытпа: дәстан. / Әбилқасым
Өтепбергенов. – Нөкис: Қарақалпақстан, 1997. – 184 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Әдиллик нызамы: [қосық] / Әбилқасым
Өтепбергенов // Нөкис хақыйкаты. - 2013. - 10 янв.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Бағы ором бизлерде: Рубайылар: таңламалы шығармалары 6 – том. / Әбилқасым Өтепбергенов; Пикир билдириўшилер: Т. Жиёмуратов, А. Ақназаров. - Нөкис: Qaraqalpaqstan, 2015. – 256 б.

Өтепбергенов Әбилқасым. Бердақты ким қалай түсинип атыр? : Жеке пикир / Әбилқасым Өтепбергенов // Ustaz joli. – 2019. – №.16 -17.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Булақлар: ғазеллер хәм қосықлар. / Әбилқасым Өтепбергенов. – Нөкис: Қарақалпақстан, 1991. – 72 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Егер кеўилимди хош етсе: қосықлар. / Әбилқасым Өтепбергенов. – Нөкис: Қарақалпақстан, 1997. – 72 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Кимге кеңдур, кимге тардур бул дүнья. / Әбилқасым Өтепбергенов. – Нөкис: Қарақалпақстан, 2009. – 48 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Күн шығыс муқамлары. / Әбилқасым Өтепбергенов. – Нөкис: Қарақалпақстан, 2007. – 47 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Сыр сандығы ашылмаған, сырлы жәхән мендедур: қосықлар хәм поэма. / Әбилқасым Өтепбергенов – Нөкис: Қарақалпақстан, 1994. – 112 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Тамшылар: қосықлар топلامы. / Әбилқасым Өтепбергенов. – Нөкис: Қарақалпақстан, 1982. – 30 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Таңламалы шығармалары. 1 - том. / Әбилқасым Өтепбергенов. – Нөкіс: Қарақалпақстан, 2010. – 160 б.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Халықтан данаман деп ойлама. / Әбилқасым Өтепбергенов. – Нөкіс: Қарақалпақстан, 2009. – 48 б.

Өтепбергенов Әбилқасым. Хәдислер өмир гүли: [Пайғамбарымыз (с. ә. ү.) хәдислери негизинде] Әбилқасым Өтепбергенов // Әмиүдәрья. – 2020. - №1. – Б. 40 - 46. - Мазмуны: Тәме етпегенлер; Хүрметли елде; Рәхим ет; Берекет; Сайлап жүр; Сақлан; Қорқың; Рәхметлер алғыл; Сақланың; Хеш қандай перде жоқ; Ықтыят болың; Қарамайды; Жәмәет жақсы; Жети күлпет.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Хәркимниң ақылы сөзинен мәлим; Естен шығарма; нламай сөйлеген...; Дүньяға тойым жоқ; Қыялым; Шүкирликте жасайық; Айт, бул дүнья кимге опа әйледи,?; Жақсылыққа жаралған: [косықлар] / Әбилқасым Өтепбергенов // Әмиүдәрья. - 2013. - Б. 81 - 87.

Өтепбергенов, Әбилқасым. Эй, инсан. / Әбилқасым Өтепбергенов. – Нөкіс: Қарақалпақстан, 2007. – 48 б.

Дүзиуши:

*Мағлыұмат-библиография
хызмети бас библиографы:*

Гулнара Тажимурадова